

Czas pracy lekarzy nie może przekraczać przeciętnie 37 godzin 55 minut na tydzień w przyjętym okresie rozliczeniowym. Okres rozliczeniowy nie może być dłuższy niż miesiąc, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony, nie więcej jednak niż do 4 miesięcy.

Zgodnie z ustawą o zakładach opieki zdrowotnej rozkład czasu pracy powinien być stosowany na podstawie harmonogramów pracy ustalanych dla przyjętego okresu rozliczeniowego, określających dla poszczególnych pracowników dni i godziny pracy oraz dni wolne od pracy. W przypadku pracownic w ciąży oraz opiekujących się dzieckiem do lat czterech, dobowy wymiar czasu pracy nie może, bez ich zgody, przekroczyć 8 godzin. Z treści art. 150 § 1 Kodeksu pracy wynika, że systemy i rozkłady czasu pracy oraz przyjęte okresy rozliczeniowe czasu pracy ustala się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie pracy albo w obwieszczeniu. System czasu pracy to sposób organizacji czasu pracy obejmujący jego wymiar, maksymalną długość okresu rozliczeniowego oraz tryb jego wprowadzenia. Natomiast rozkład czasu pracy to model organizacji pracy w zakładzie pracy, określający godziny pracy pracowników albo poszczególnych grup zawodowych oraz dni pracy, w których jest ona świadczona.

W związku z powyższym w przypadku braku postanowień w umowie o pracę dotyczących norm czasu pracy, podstawowe znaczenie w tym zakresie mają postanowienia regulaminu pracy. Ewentualne objęcie całej grupy pracowników równoważnym czasem pracy, ze względu na wyjątkowy charakter takiego czasu pracy wymaga zmiany tego regulaminu.

Przedstawiony sposób rozumowania potwierdza orzecznictwo Sądu Najwyższego, zgodnie z którym, jeśli rozkład czasu pracy nie został określony w umowie o pracę, pracodawca może go zmienić bez wypowiedzenia warunków pracy w trybie przewidzianym dla zmiany regulaminu pracy, czy też układu zbiorowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1978 r., I PRN 114/78). Natomiast zmiana zastrzeżonego w umowie o pracę indywidualnego rozkładu czasu pracy wymaga porozumienia stron lub wypowiedzenia zmieniającego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1977 r., I PRN 5/77). Takie same uwagi odnoszą się również do systemu czasu pracy.

Radca prawny
Sławomir Kawa